

Måttsundarn

MÅTTSUNDS INTRESSEFÖRENING

Medlemsblad nr 28 2010 Årgång 15

Pris 20:-

Det ska vara kul att vara ung i Måttsund!

En bild tagen under sexornas sista kamp med lärarna på Måttsundsskolan, en kamp som har blivit en årlig tradition.

Måttsunds Intresseförening, Funktion/ Namn/ Adress [975 95 Luleå]

Ordförande Birgitta Ahlman, Måttsunds Byaväg 300
Telefon: 34110, Mobil: 070-665 1032, E-post: birgitta.ahlman@telia.com

Vice ordf. Tomas Andersson, Långbrovägen 6
Tfn: 34051, Mob: 070-337 3810, E-post: tomas.andersson@projektledarnaah.se

Kassör Nils Nordlund, Skogsbrynet 22
Telefon: 34033, Mobil: 073-816 4033, E-post: nils.nordlund@brevet.se

Sekreterare Barbro Ahlfort, Måttsundsvägen 827
Telefon: 34164, Mobil: 070-678 4888, E-post: barbro.ahlfort@seko.se

Ledamot Maria Bencker, Måttsundsvägen 805
Telefon: 22 47 93, Mobil: 073-181 7621, E-post: janne-westin@telia.com

Ledamot Johanna Lindgren, Kläppvägen 8
Telefon: 231369, Mobil: 070-256 8471, E-post: lulefluffen@hotmail.com

Ledamot Jessica Bergman, Kläppvägen 37
Telefon: 89623, Mobil: 070-303 3105, E-post: jessica.bergman@live.se

Suppleant Henric Borg, Skogsbrynet 11
Telefon: 223064, Mobil: 070-262 5167, E-post: henric.borg@telia.com

Suppleant Johan Kristoffersson, Kläppvägen 24
Telefon: 12425, Mobil: 070-347 2426, E-post: johankristoffersson@telia2.se

Måttsundarn, Redaktionskommittén

Nils Nordlund, Skogsbrynet 22
Telefon: 340 33, Mobil: 073-816 40 33, E-post: nils.nordlund@brevet.se

Ingrid Vikström, Måttsunds Byaväg 296
Telefon: 34072, Mobil: 070-677 80 71, E-post: ingvik@telia.com

Birgitta Ahlman, Måttsunds Byaväg 300
Telefon: 34110, Mobil: 070-665 10 32, E-post: birgitta.ahlman@telia.com

Bertil Öström, Rinnelvägen 8
Telefon: 34125, E-post: bertil.ostrom@gmail.com

Webbredaktör, Ritva Rantala, Sörsundet 38

Telefon: 20 04 02, Mobil: 073-200 40 83, E-post: ritva@sissy.se

Webbadress, www.byar.lulea.se Välj Måttsund i sökfönstret.

Festkommittè

Petra Djärv, Skogsbrynet 7

Telefon: 16989, Mobil: 070-536 9034, E-post: djp01@edu.lulea.se

Cecilia Westerberg, Gultmalvägen 25

Telefon: 34116, Mobil: 076-135 4008, E-post: cecilia.westerberg@edu.lulea.se

Carina Kallioniemi, Skogsbrynet 3

Telefon: 14004, Mobil: 070-511 4004, E-post: carina@kallioniemi.se

Annika Johansson, Måttsunds Byaväg 201

Tfn: 25 64 37, Mob: 070-248 5896, E-post: annica.johansson@fritid.lulea.se

Arbetskommittè

Pekka Lipponen, Långbackavägen 43 (sammanhållande)

Telefon: 10018, Mobil: 070-577 99 34, E-post: pekka@norrbygg.se

Medborgarhuset, Ordförande, Ansgar Vågberg, Telefon: 340 42

- Uthyrning, Nils Nordlund, Skogsbrynet 22, Telefon: 340 33
Mobil 073-816 40 33

IK Örnen ikornen@lulea.riksnet.se

- Ordf. Kjell Sundberg Tel. 34168, Mobil: 070-225 32 86

Fyrklöverns Skoter och Fritidsförening, kontaktpersoner:

- Jörgen Malmström, Telefon: 342 13, Mobil: 070-523 19 10
- Stefan Eriksson, Telefon: 340 04, Mobil: 073-337 18 26
- Fredrik Sundberg, Telefon: 342 58, Mobil: 070-543 42 58

Hamnföreningen Sätet, Ordförande, Mattias Alman, Telefon: 343 43

Hamnföreningen Skatabryggan, Ordf. Hans Engström, Telefon 341 15

Hej Alla Läsare!

Det ska vara kul att vara ung i Måttsund, ett ledord och en inriktning för alla föreningar i Måttsund att jobba för. En träff ordnades den 7 juni där 21 ungdomar samlades för att ge förslag och idéer på aktiviteter som de önskar kunna göra i Måttsund, att få en cykelcrossbana lär vara ett av önskemålen.

Jessica Bergman som är invald ledamot i Intresseföreningen har ett stort intresse att få jobba med ungdomar. I Måttsund finns det mycket bra förutsättningar för ungdomsaktiviteter och ett samhälle som stödjer ungdomssatsningar. Ingenting är omöjligt, förutsatt att ungdomarna själva vill.

Fokus på ungdomar innebär inte att de som inte är unga längre ska glömmas bort. Aktiviteter som tidigare har ordnats ska även ordnas framöver, valborgsfirandet, måttsundsdagen, surströmming, pubaftnar, advent mm.

Det är också enormt glädjande att IK Örnen har startat upp sin verksamhet. Alla barn och ungdomar i Måttsund kommer att ges möjlighet att spela fotboll, tennis och åka skidor vintertid. Ett gott tecken på Idrottsföreningens nystart är en klippt fotbollsplan i Sätet.

I denna utgåva av tidningen, som är den 28:e i ordningen, ger **Bertil Öström** ett semestertips och uppger att han konstaterat att älgarna i Måttsund inte äter aska. **Ingrid Vikström** bjuder läsarna på Halsöns släkten och historik och det avslöjas också att i Måttsund har en **Svensk mästars** korats!

Redaktionen efterlyser i varje tidning tips och förslag på innehåll samt roliga, dråpliga historier. Berätta eller skriv ner ditt bidrag och meddela någon av oss i Redaktionen.

Det är mycket fina aktiviteter som nu händer i Måttsund som vi hoppas ska fortsätta. Ingenting blir gjort om det inte finns föräldrar och eldsjälar som driver och utvecklar. Ett STORT TACK till Alla som jobbar ideellt och för, ”ett ännu bättre Måttsund”.

***Intresseföreningen med redaktioner för Tidning och Webb önskar
Alla en glad och trevlig sommar och semester!***

Innehållsförteckning

Intresseföreningens styrelse presenterar sig	Sid. 5
Det ska vara kul att vara ung i Måttsund!	Sid. 6
Måttsund, fisk och fiskafänge	Sid. 7
Landsbygdsforum 2010-06-13	Sid. 10
Halsön	Sid. 13
Pimpeltävling 2010	Sid. 18
IK Örnen, Måttsund	Sid. 19
Företaget Bo Öström Bygg AB	Sid. 21
Måttsundsskolan	Sid. 23
Fredlig ockupation	Sid. 24
Beatrice (Bea) Åman i Måttsund blev Svensk mästare	Sid. 26
Lilla och Mellanstora ”Vasaloppet”	Sid. 28
Gymnastiken i Måttsund	Sid. 29
Föräldraträffar i Måttsund	Sid. 30
Måttsunds-Kul	Sid. 31
Nya i byn	Sid. 32
Folkmängden i Måttsund 2009	Sid. 33
Anslagstavlan	Sid. 35

Intresseföreningens styrelse presenterar sig

Bild: Det är inte en enkel uppgift att samla alla med kort varsel.

Sittande från vänster: Johanna Lindgren, Johan Kristoffersson.

Stående från vänster: Birgitta Ahlman, Nils Nordlund, Tomas Andersson, Jessica Bergman.

Saknas på bild: Barbro Ahlfort, Maria Bencker och Henric Borg.

De flesta medlemmar i Styrelsen 2010 har i ett tidigare nummer (26/ 2009) presenterat sig. Tre nya personer har tillkommit och så här presenterar de sig själva:

Jessica Bergman, jag bor på Kläppvägen 37 tillsammans med min man Robert och vår katt Sixten. Flyttade till Måttsund i juni 2005. Född och uppvuxen i Uppsala men flyttade till Luleå i december 2003. Jobbar som administratör på min mans företag "Sotarmästare Robert Bergman AB". Fritiden ägnas helst åt familj och vänner. Ett stort intresse är trädgård och att göra blomsterarrangemang.

Henric Borg, jag bor på skogsbrynet 11 med min fru Emma och våra tre barn Jasper, Judith och Seth. Under sommaren jobbar jag på MS Laponia, min fritid består av att hålla på med allt som man gör när man har ett lite äldre hus.

Johan Kristoffersson, jag är 41 år och är uppvuxen i Sävast utanför Boden. Har tillsammans med min fru Åsa två pojkar som nu är 4 år. Har bott i Måttsund sedan hösten 2008 och trivs väldigt bra. Ledig tid tillbringar vi till stor del på vårt sommarställe i Krokräsk norr om Niemisel. Jag jobbar på Skogsstyrelsen och det har jag gjort nu i över 10 år.

Det ska vara kul att vara ung i Måttsund!

Intresseföreningens uppgift är att initiera och stödja aktiviteter för alla åldersgrupper i byn, för bästa boende, gemenskap och trivsel. I Måttsund görs många fina aktiviteter, pimpeltävling, pubaftnar, valborgsfirande, måttsundsdagen, surströmming mm.

Intresseföreningen har dock inte lyckats särskilt bra med att skapa aktiviteter för ungdomar, trots alla fina möjligheter som finns i byn och det stöd som samhället erbjuder. En Ungdomskommitté har därför inrättats med uppgift att stödja och utveckla ungdomsverksamheten i Måttsund.

Bild: Jessica Bergman

Jessica Bergman som är invald ledamot i Intresseföreningens styrelse har visat sig ha ett stort intresse att få jobba med ungdomar och utveckla verksamheten i byn.

Utsänd reporter har träffat Jessica och känner hennes mycket starka engagemang kring uppgiften. Hon har varit i kontakt med Kommunen och fått vetskap om att det finns stöd och hjälp att få.

Jessica har redan startat uppdraget med att presentera sig på skolan, annonserat på anslagstavlor samt webbsida, för att ordna en första ungdomsträff i Medborgarhuset den 7:e juni. Detta för att informera och presentera sina tankar, förslag och idéer och främst för att lyssna på ungdomarnas förslag och önskemål. Jessica som trivs att jobba med ungdomar önskar vara en person som ungdomar i byn vänder sig till med sina förslag och idéer.

Måttsund är en by som har mycket bra resurser och möjligheter, Medborgarhus, Aktivitetshall och en Intresseförening som till fullo stödjer verksamheten. Jessica, som främst vänder sig till ungdomar i skolåldern, har många fina förslag och idéer där drogfria träffar ligger till grund för alla aktiviteter som planeras.

Nisse, Jessica

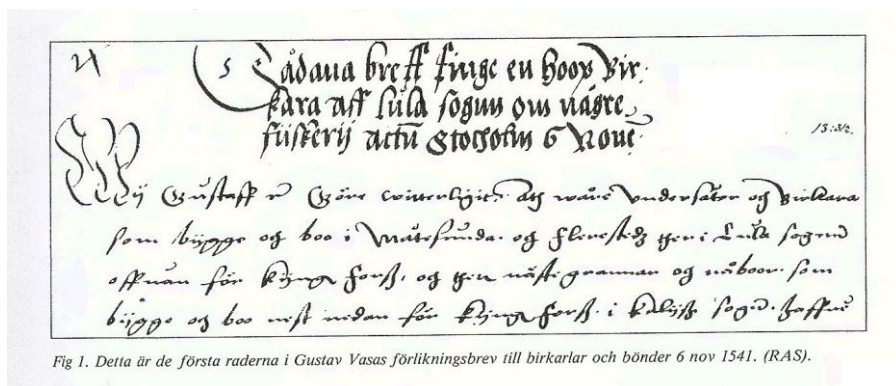
Måttsund, fisk och fiskafänge

Referens: Uppgifter i artikeln har hämtats ur: Överkalix II, "Från fisketider till avfolkningstider", av Olof Hederyd (1986).

Fiske har genom tiderna utgjort en stor del av försörjningen för Måttsund. Särskilt kända var man här i byn för fisket av löja om hösten. Så kända att man i gnabb och tråkningar mellan byarna brukade kalla Måttsundsborna för 'løj-Måttsundare' (løj-måttsåtaran' på Lulemål). Och på den tiden var

löjan en matfisk som saltades ner i träkaggar och sedan kokades eller glödstektes på halster i vedspisen. Själv kan jag ännu minnas doften av kokt löja, kokad samtidigt med potatis och kålrot på vedspisen. (Vilken inte alls var så populär för oss som var barn, snarare tvärt om). Att man klämde rom från löjan förekom förstås, men det gjorde man med alla fiskar, det var ingen huvudsak i löjfisket.

Men det visar sig att fiske av alla slag är lika gammalt som Måttsund självt. Vilket inte är så konstigt, byarna vid kusten kom ofta till just genom att fisket var givande.

Bilden: Rubrik och utdrag ur Gustav Vasas regleringsbrev av 1541.

Det allra äldsta kända dokument som rör fisket i Måttsund är ett brev utfärdat av Gustav Vasa år 1541. Då ska vi komma ihåg att vid den här tiden var Långbacken på sin höjd en stig som följde strandlinjen, Öberget var en ö med stranden vid de nuvarande gårdarna **Knäbb**, **Ojakern** och **Lovis** och ängarna här emellan var sjöbotten och ovanför botten fanns det vatten med sisådär fem meters djup där fiske bedrevs. Brevet från Gustav Vasa försöker lösa en tvist mellan de som brukar fiska i Kalixälven. Det börjar med orden: ”Vi Gustav gör veterligt att våra undersåtar och birkarlar som bygger och bor i Måttsund . . .”

Sedan slår han fast att de som bor nedanför Kengisfors i Kalixälven ska fiska nedanför fallet, medan de som bor ovanför forsen ska fiska ovanför samt i de träsk och insjöar som också finns ovanför fallet. Detta sedan

delegationer från båda parter besökt Gustav och framfört klagomål och bett honom utfärda skiljedom om vem som fick fiska där.

Men det var kanske inte alldeles begåvat att blanda in kungen. Gustav Vasa hade hårda nypor. (En historiker har kallat honom för 'Sveriges Pol Pot', sedan han utrotat snapphanarna i Småland). För i brevet passar Gustav på att ta ifrån båda de klagande parterna en tredjedel av all den fisk de fångar, i form av skatt. (Att ta ut skatt var Gustavs specialitet, där ligger alla våra senare makthavare på efterkälken). Dessutom är han lite hotfull, och skriver att han ska ha den tredjedelen, och att:

”... intet ska undandöljas, så framt ni vill undvika vår onåd och inte vidare därutöver komma till skada”

Och att komma i onåd hos Gustav ville ingen som hade sett hur han löste problemet med snapphanarna.

Nu måste vi också klargöra att Kengisfors inte är bruket med det namnet uppe i Torneälven, utan i Gustavs brev är Kengisfors = Jockfall. Det kommer sig av att det samiska ordet 'keunges' betecknar en stor fors, alltså en fors som inte går att ta sig förbi med båt. Därför kallades alla forsar som inte var farbara för 'keunges', vilket på svenska blev Kengis. Platsen kom senare att kallas för Jockfall, vilket dock inte har att göra med det samiska ordet 'jokk' som betecknar bäck eller mindre vattendrag, utan jock stavat med ck kommer här av att den förste nybyggare som bosatte sig vid fallet hette Jockim Mickelsson. Det bodde i och för sig redan samer på platsen, men dessa drevs bort undan för undan när nybyggare upptäckte den enorma mängd av lax som samlades nedanför fallet, vilket var för brant för att laxen skulle kunna ta sig vidare upp längs älven.

Begreppet 'birkarl' som nämns i Gustavs brev är en företeelse som bara fanns i norra Sverige och Finland och systemet inrättades i slutet av 1200-talet. Birkarlarna hade främst till uppgift att ta in skatt som ombud åt kronan från den samiska befolkningen, men många bedrev också handel, bland annat handlade man med pälsverk. Många av birkarlarna blev förmögna. I Luleå socken bodde åtta birkarlar och en av dem bodde i Måttsund. De var inte alltid guds bästa barn och gränsen mellan skatteuppbörd och rån var inte alltid glasklar i deras utövande av skatteindrivning hos samerna. Och enligt ett tingsprotokoll från år 1539

blev den i Måttsund boende birkarlen Lasse Davitsson dömd till böter för att ha ”belägrat sina samekvinnor”.

Birkarlarna hade också lagt sig till med fiskerättigheter, men Gustav var som sagt en hårding och han drog sig inte för att också dra birkarlarna i örat (eller var han nu drog dem). Han lade i stället deras tidigare skatterätt direkt under kronan, och systemet med birkarlar upphörde gradvis under de senare Vasa-regenterna.

Men som vi ser av historien så hör Måttsundare och fiske ihop. Vår rätt att fiska lax i Kalixälven, ända upp till Jockfall, slogs fast av Gustav Vasa. Och vad jag kan finna så har den aldrig upphävts. Därför, grabbar och tjejer, ta med er håvar och kastspön och ge er upp till Jockfall i sommar. Ni kan av Nisse Nordlund i Måttsunds Intresseförening få en kopia av Gustav Vasas regleringsbrev från år 1541. Och om det kommer en eller annan snorkig fisketillsyningsman från Länsstyrelsen, så visa bara upp Gustavs brev som ger alla Måttsundsbor rätt att fiska där, och mumla samtidigt något om att *'du vet väl hur det gick för snapphanarna ?'*, så brukar de snart lomma iväg. Det här är mitt semestertips för i sommar.

Bertil Öström

Landsbygdsforum 2010

Måttsund var värd för årets Landsbygdsforum som hölls i Medborgarhuset lördagen den 29 maj där representanter från Luleå Kommun samt alla byar i kommunen var inbjudna. Träffen lockade ca 50 personer där bedömningen var att årets Landsbygdsforum genomfördes med ett intressant och givande innehåll och ett väl genomfört värdskap. Det var deltagare som ansåg att årets Landsbygdsforum var den bästa som har genomförts hittills.

Värdskapet innebar att bjuda gästerna på kaffe och smörgås vid ankomst, lunch samt kaffe med bröd som avslutning. Intresseföreningen i Måttsund är lyckligt lottad som har en egen kock, **Henric Borg**.

Till lunch serverade han grillad benfri kotlett med rödvinsås och ugnstekt potatis. Menyn uppskattades av alla där Henric fick motta gästernas stora tack och applåder. Intresseföreningen har all rätt att känna stolthet för genomförandet som till största del (förutom Henric) gjordes av **Birgitta, Barbro, Tomas** och **Nisse**.

Landsbygdsforumet inleddes och öppnades av **Camilla Hansen** (Landsbygdsutvecklare) där Birgitta därefter hälsade alla välkomna och berättade om Måttsunds by, historik, natur, utflyktsmål, möjligheter, skolor, båthamnar mm.

Birgitta berättade också stolt att vi i Måttsund har en egen tidning som utdelas gratis till alla bybor.

Bilden: Camilla Hansen inledde mötet och Birgitta informerar därefter om Måttsund

Birgitta berättade också att det under året utkommer en bok, skriven av **Ingrid Vikström**, som beskriver Måttsunds historik, gårdar och släkten. Inriktningen är att boken ska kunna köpas på Måttsundsdagen den 21 augusti.

Mårten Ström (ordförande i Landsbygdskommittén) påtalade vikten av att det finns eldsjälur på landsbygden som driver frågor. Byggandet av aktivitetshallen i Måttsund angav han som ett bra exempel på ett aktivt drivande. Landsbygdsprogrammet är ett bra program där det finns många

och bra förutsättningar för goda projekt. Agendan och innehållet i dagens Landsbygdsforum var ett ”tryggt boende på landsbygden” där diskussioner under dagen är tänkt att leda till en samlad vision för framtiden. Camilla Hansen och moderatorn **Yngve Johansson** (konsult) höll i taktpinnen för mötet. Mötet gästades också av **Yvonne Stålnacke** (kommunalråd), **Kjell Mickelsson** (ordförande i Lulebo) samt **Rangvy Johansson** (ordförande i Lule Byaforum).

Mötet inleddes med faktainformation av **Leif Vikman**, Luleå Kommun, som visade ålderstrukturen i kommunen. Antalet luleåbor som är över 85 år kommer om tjugofem år fördubblas där den stora ökningen är att vänta inom de närmaste tio åren. De boendemiljöer som idag finns för äldre kommer inte att räcka till. I de flesta fall vill människor gärna bo kvar i sin hemby med närhet till grannar, släkt och vänner. Det är en stor besparing för Kommunen att stödja byggandet för äldre i byarna.

Mickelsson ansåg det också vara en rättvisefråga för människor som bor i byarna att få bo kvar i sin trygga hemmiljö. Omvänt ska det heller inte vara någon stadsbo som ska behöva ”slussas” ut på landet på sin ålderdom, vilket aldrig diskuteras. Tänkvärt!

Inbjudna från byar som har genomfört, eller planerar att bygga trygghetsboenden, **Inger** och **Leif Pettersson** från Säffle, **Joel Lundberg** från Klöverträsk samt **Bertil Degerlund** från Gunnarsbyn delade med sig av sina erfarenheter från sina respektive byggen. En sammanfattning av byggandet var att det kräver mycket ideellt arbete och att det är stora projekt som inte går att genomföra utan Kommunens medverkan. **Lindbäcks Bygg** i Öjebyn informerade om sin satsning i byggandet av trygghetsboenden där enheter (moduler) byggs ihop och kan byggas upp till sex våningars höjd.

Mötet enades om att ge Lule Byaforum i uppdrag att sammanställa erfarenheter, tips & råd vid byggandet av generations- och trygghetsboenden, i syfte att underlätta för byar som har byggplaner.

Nästa Landsbygdsforum beslutades äga rum i mars månad 2011 där Vitå åtog sig värdskapet som symboliserades med att Birgitta överlämnade ett mjölkstop gjort i tenn. Ett förslag på innehåll vid nästa träff förslogs vara Vindkraft.

Nisse

Halsön

I Måttsunds närhet ligger öarna Granön och Halsön. Medan Granön tillhör gårdar från både Måttsund och Antnäs är Halsöns tidigaste ägare enbart från Måttsund. Efter 1840-talets skiftesförrättning blev bönder från hemmanen nummer 3 Erik, 6 Uhrväders, 14 Hara, 15 Förstmans och 16 Säfvelins öns ägare.

En närliggande ö är Hundskäret. Självt har jag en idé om att Hundön hade varit ett lämpligare namn än Halsön vars silhuett får mig att tänka på en springande hund. Visst är det lätt att urskilja både huvud och nos, svans och ben där ett av benen har en rejäl klumpfot. Halsön är nu en sommarö för många, både måttsundsbor och andra. Öns stränder är överallt bebyggda med stugor för fritidsboende. Många av dem fanns redan under 1900-talets tidigare hälft, men på kartan ovan har jag endast märkt ut de hus som haft fast boende.

Den förste som bosatte sig på Halsön var Gustaf Hansson Sedig och hans familj. Av Emanuel Vikström på hemman nummer 15 köpte han 1863 en jordbit och byggde i första hand en jordkoja (backstuga) inne i viken. Se kryssat vid nr 1! Där bodde familjen under tiden som bättre hus uppfördes.

Detta var beläget vid kryss nr 2. Den vanliga benämningen på denne nybyggare var ”Håssö-Sedig”.

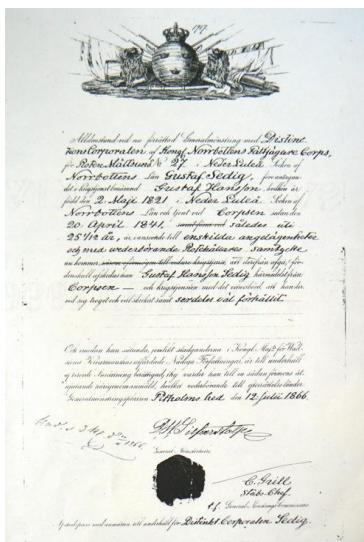
Gustaf Sedig tillhörde en gammal soldatsläkt. Han var den yngste av soldat nr 28 Hans Hansson Roligs elva barn. Farfadern var Hans Andersson Humbla och farfars far Anders Hansson Hjort. Alla hade de tjänat måttundsrotar. Ytterligare två led av soldater är kända. Farfars farfar var Hans Stephansson Brändholm i Brändön och dennes far, Stephan Hansson Bryggare, hade en gång på 1660-70-talen tjänat soldat för Måttund som lejd av bonden Pär Jönsson på hemman nr 10.

I 25 år, mellan 1841 och 1866 tjänade Gustaf Sedig rote nummer 27 Sedig i Måttund. 1844, knappt 23 år gammal, gifte han sig med Greta Helena Wallin från Vallen. I soldattorpet på Börtnäsheden föddes sex barn. De två äldsta fick föräldrarnas namn, Gustaf och Greta Helena. Sen föddes Johannes, Nils, Maria och Erik.

Gustaf antog efternamnet Ström. Han flyttade till Gammelstad, arbetade som snickare och förblev ogift. Greta Helena förblev också ogift, men hon födde två döttrar. Hon bodde tillsammans med Gustaf i Gammelstad och skötte troligen hans hushåll. Även hon kallade sig Ström.

Johannes tog ut flyttningsbetyg till Härnösand 1868, men han återfinns inte bland de inflyttade där. Kanske blev det i stället Nordamerika för Johannes liksom det blev för hans yngre bror Erik tjugo år senare. Nils och Maria blev kvar på Halsön.

Vid Generalmönstringen den 12 juli 1866 beviljades Gustaf Sedig avsked. Till höger Sedigs avskedspass som nu bevaras av Sven Söderström.

Maria hade fyllt 44 år när hon 1897 gifte sig med den åtta år yngre Anton Andersson från Porsnäs i Piteå landsförsamling.

Sedigs lilla jordbruk delades 1908 mellan Nils och Maria. Vid delningen drog man lott om de två ägodelarna, den östra och den västra. Nils blev ägare till den östra delen och den gamla stugan, men den kom då märkligt nog att ligga på systemens ägodel. Där uppförde Maria och Anton en egen stuga.

1911 avled deras mor 93 år gammal och 1915 den gamle soldaten också han 93 år fyllda.

Fotot till vänster föreställer familjen Sedigs första hus som Nils blev ägare till.

Här har han fått besök av några av öns sommar-gäster.

Nils förblev ogift. Liksom sina äldre syskon antog han tillnamnet Ström. Hans enda husdjur var en get, som han också delade sin stuga och sovplats med. Börje Johansson har berättat att han som barn en gång fick följa med sin far och Leonard Andersson för att besöka Nils. Han förundrades då mycket över dennes inneboende.

Nils Ström vistades från 1931 på Kommunalhemmet i Rutvik och där avled han 1936. Nils Ströms stuga såldes efter hans död till Holger Juhlin som rev och byggde upp den på nytt några hundra meter från den gamla platsen och där finns den ännu. Se nr 3 på kartan!

Fastighetsnumret är 15:5 och nuvarande ägare är Annika Bylund.

Foto:
Maine Söderström 2009

Maria till vänster sitter bredvid brodern Nils som har sin get i knäet.

Bakom dem skymtar Anton Andersson. De övriga är sommarboende på Halsön.

Maria avled i maj 1929 nära 76 år gammal. Anton Andersson, som vanligen kallades "Håssö-Änt", bestämde sig då för att sälja sitt lilla jordbruk. Den 25 januari 1931 sålde han stuga och hemmansdel till Bror Söderström från Granön. Köpet var förenat med undantagskontrakt som försäkrade Andersson tillgång till ett rum, kost och omvårdnad till döddagar samt begravningskostnader.

I december 1931 gifte sig 25-åriga Bror Söderström med 20-åriga Astrid Hermansson från Börtnäsheden. Ett rum och kök blev de nygiftas bostad medan Andersson bodde i kammaren. Detta förhållande rådde i fem år förutom att familjen utökades då makarna Söderströms son Sven föddes i augusti 1933. Dock blev arrangemanget till sist ohållbart och Anton Andersson fick flytta till Rutviks Kommunallhem där han vistades en kort tid innan han dog den 20 maj 1936, fyra månader före sin svåger Nils Ström.

Under tiden familjen Söderström bodde på Halsön revs den gamla fallfärdiga ladugården och en ny uppfördes.

På fotot till vänster har Nils Ström med en risbörda på ryggen träffat på en svampplockande dam vid den gamla ladugården.

Till höger Sven Söderström fotograferad av sin hustru vid den lagård som hans far uppförde på Halsön.

Familjen Söderström på bagarstugans brosten.

På fotot till vänster står Sven Söderström framför det hus som var hans första hem. Till vänster låg kammaren som Anton Andersson förfogade över och till höger hade familjen Söderström sin bostad. Ovan: Samma hus i dag.

Alla husen, bostadshus, bagarstuga och ladugård, står ännu kvar på samma plats men nyttjas för fritidsboende. Tidigare var husen grå och omålade, men nu har de fått rödfärg. Se nr 4 på kartan! Nuvarande ägare är Åsa och Åke Pettersson.

Familjen Söderström flyttade 1948 till Kallviken där de byggde en villa och därefter fanns ingen bofast befolkning på Halsön. Senare flyttade makarna Söderström till Luleå.

Ingrid

Pimpeltävling 2010

Årets pimpeltävling gick enligt traditionen i något mulet väder. Men hoppet är att **nästa år** blir det bättre. Pimpelplatsen skotertrampades under morgonen och visst var det tur för det var lite blött om fötterna om man kom utanför skoterspårerna.

Nytt för i år var att det såldes varm korv och festis, som tror jag, uppskattades mest av de yngsta deltagarna. Det gäller också godispåsarna som var ett populärt och efterfrågat inslag.

Antalet pimplare var 104 vilket var en halvering jämfört med antalet pimplare 2009.

Det var totalt 31 fiskar drogs upp. Det konstaterades att det mest var pimpelfiskarna som var ”på hugget” denna dag.

Resultatet:

Vuxna	Antalet fiskar
Stefan Eriksson	4
Gunnel Löwdin	4
Lars Karbin	4
Jorma Sailaama	4

Största fisken fångades av Albin Sundqvist, 330 g

Minsta fisken fångades av Saga Sundberg, 8 cm

Barn	Antalet fiskar
Johan Öhman	3

Birgitta Ahlman

IK ÖRNEN MÅTTSUND

Idrottsföreningen IK Örnen startades i Måttsund 1933 och fyller 80 år i november 2013. Den har haft stor verksamhet under åren med fotboll, skidor, orientering som huvudidrotter. Tidvis så har även friidrott funnit med på programmet. IK Örnen har arrangerat många stora tävlingar. ”Måttsundsterrängen” var i många år en återkommande stor terränglöpningsstävling. I skidor var Måttsundsloppet i många år länets stora tävling och orienteringstävlingar av större och mindre format hölls av föreningen.

Skid-SM har hållits i Måttsund två gånger. Första gången 1936 och andra gången 1984 då föreningen var medarrangör. IK Örnen är en anrik idrottsförening som varit viktig för många generationer i byn. Det är med förhoppning att den får fortsätta och bedriva bra verksamhet för både barn och vuxna. Det är viktigt att få engagemang bland byns medlemmar för att kunna hålla fotbollsplan, tennisbana och elljusspår i gott skick och

därigenom att sysselsätta våra barn och ungdomar. Vår målsättning är att vi kan fira 80-årsjubileum med en återigen stor och bra verksamhet där både nöje och idrott ingår.

Det är med glädje vi ser en aktivering av föreningen som under några år inte haft den verksamhet som föreningen tidigare bedrivit. Under vintern så har ”Skidkul” arrangerats för byns barn i åldrarna 5-7 år. Ledare har varit **Sofia Lipponen** och **Christina Henriksson**. En uppskattad aktivitet som vi hoppas få en fortsättning på. Föreningens skidintresserade medlemmar har gjort en upprustning av elljusspåret. Stenar och stubbar har grävts bort, trummor har bytts ut, elbelysningen har genomgått och reparerats. Elljusspåret uppkörning under vintersäsongen har **Bo Johansson** och **Kjell Sundberg** svarat för.

Fotbollsplanen och tennisbanan håller på att iordningställas så att både fotboll och tennis ska kunna utövas under sommaren, aktiviteter:

- Fotbollsträning/ knattfotboll för barn 4-8 år blir det på torsdagar med start den 1 juli 2010, kl 18.00.
- En fotbollsturnering planeras för de äldre under augusti. Kanske blir det en ”Sörbycup”. Under senhösten planeras bollaktiviteter i Aktivitetshallen. Fotbollsplanen och tennisbanan kan bokas av medlem i föreningen till reducerat pris.

Bilden: Full aktivitet och träning på fotbollsplanen inför sommarens drabbingar

Du som känner för att Du vill motionera, åka skidor, spela fotboll, tennis, gymnastik eller andra aktiviteter kom och engagera Dig i IK Örnen Måttsund.

Träffa nya och gamla måttsundare och verka för att få igång en bra verksamhet för både barn, ungdomar och äldre i byn. Du behövs!

Vad önskar Du? Vad vill Du göra? Vara med och leda/hålla i? Tveka inte utan kontakta oss i styrelsen för frågor, idéer och dela med dig av ditt engagemang. Så här gör Du för att bli medlem:

Årsavgiften för enskild medlem är 100 kr och för en familj är medlemsavgiften 200 kr per år. Betala in avgiften till **IK Örnens bankgiro nr 5613-5536**. Skriv ditt namn i meddelanderutan, skicka sedan ett mail till ikornen@lulea.riksnet.se där du skriver namn och födelseår på de som vill vara medlemmar. Ange även kontaktuppgifter adress, mailadress och telefonnummer. Kan du inte betala via bankgiro kontakta kassören eller någon i styrelsen så löser vi det.

IK Örnens styrelse 2010

Ordförande Kjell Sundberg: tel. 34168, 070-225 3286, Sekreterare: Gertrud Suneman, tel. 34032, 070-379 6712, Kassör: Mats Kero, tel. 15550, 070-545 1781, Ledamöter: Åsa Hedlund Kristoffersson, tel. 12425, 070-244 8096, Johanna Lindgren, tel. 23 1369, 070-25 68471.

IK Örnens Skidsektion: Bo Johansson, Christina Henriksson, Sofia Lipponen och Anders Landström.

IK Örnens Fotbollssektion: Mats Halonen, Patrik Johansson, Johanna Lindgren, Mats Kero och Henrik Engelmark.

Gertrud Suneman och Johanna Lindgren

Företaget Bo Öström Bygg AB

I vår serie Företagare i byn vill vi den här gången presentera Bo Öström Bygg AB. Men först en presentation av ägaren. Bosse är nummer tre i en syskonskara på fyra barn. Föräldrarna var Einar och Gunhild Öström. Han är född på den gård där han fortfarande bor och som han nu äger. Gården har följt släkten sen början av 1600-talet och Bosse är den elfte generationen, men den förste som inte bedriver jordbruk. Föräldrarna brukade gården med kor, häst och får till 1955, jämsides med att Einar arbetade som verkmästare vid ett byggföretag.

Bosse är född 1949 och efter årskurs 6 i Måttsunds skola började han vid realskolan i Gammelstad där han tog realexamen 1966. Det blev inga fortsatta studier eftersom Bosse drogs åt faderns yrke, som han redan var välbekant med.

Han började 1967 som snickarlärling på Einars arbetsplats. Redan efter tre år hade klimatet på byggmarknaden i Norrbotten hårdnat och både föräldrarna och Bosse, som då träffat Maine, valde att 1970 flytta till Södertälje. Huset i Måttsund hyrdes ut, men efter två år blev hemlängtan för svår för det unga paret. Föräldrarna stannade dock i Södertälje till 1980, då de som pensionärer vände tillbaka till Måttsund.

Direkt efter hemkomsten fick Bosse jobb och 1 augusti 1982 startade han sitt eget företag. Det gick bra och han kunde snart anställa flera snickare, tidvis upp till fyra stycken. Då kunde företaget ta på sig större projekt t.ex. uppförande av villor. Annars har det handlat om byggnadsarbeten i allmänhet, som fasadrenovering, fönsterbyten, byte av köksinredningar mm. Även sönerna har arbetat i företaget, Peter under några år tills han på grund av en olyckshändelse blev tvungen att byta bana. För Tomas, som studerade vid universitetet, handlade det i huvudsak om feriearbete.

Nu har Bosse fyllt 60 och valt att trappa ner genom att arbeta 4-dagarsvecka, fredagar är vikta för Maine, de fem barnbarnen och sommarstugan. Men att sluta helt har Bosse ingen tanke på och det finns det nog många som äger hus med renoveringsbehov som är tacksamma över. Se hemsidan:

http://home.swipnet.se/bo_ostrom_bygg/

Ingrid

Måttsundsskolan

Åren går fort. Måttsunds skola, som många av oss anser vara ny, har redan hunnit fylla femton år. Den har under året varit föremål för ommålning både in- och utvändigt. Skolan invigdes den 5 september 1994.

Måttsundsskolan är trots sina femton år fortfarande en modern skola där det idag går 81 barn och totalt nio lärare, när skolan byggdes dimensionerades den för 80 barn. Nästa termin flyttas sexton barn från Förskolan till Måttsundsskolan, samtidigt som sexton sjätteklassare studerar vidare på högstadiet i Luleå.

Skolan är förutom en skola/ fritids från förskoleklass (6-års) upp till sjätte klassen också en arbetsplats för lärare, kökspersonal, lokalvård och vaktmästeri.

I skolan jobbar idag nio lärare, **Maria Palmgren** och **Susanne Hedlund** (haltid) i köket, **Ines Larson** halvtid med lokalvård och **Ulf Avergren** med vaktmästeri.

Bilden: Lärarkåren tar kaffepaus och har rådslag, Yvonne, Cecilia, Gun, Ingrid, Solveig, Evy och Bodil.

Det sker förändringar i Luleå Kommuns skolor då nya rektorsområden ombildas. Förskolan i Måttsund och Måttsundsskolan har tidigare ingått i samma rektorsområde där **Maria Nilsson** varit rektor. Skolorna i Måttsund kommer nu att ingå i skilda rektorsområden där Måttsundsskolan och Hedskolan på Bergnäset kommer att ingå i samma rektorsområde.

Det sker även personella förändringar i Måttsundsskolans lärarkår. Maria Nilsson blir rektor för Bergskolan, **Yvonne Bäckström** har beslutat sig för att lämna skolan helt och **Solveig Engström** som har utbildat sig och vill jobba som speciallärare byter arbetsplats kommer pendla mellan skolorna i Ersnäs och Alvik.

Skolåret 2009/2010 går mot ett avslut, sista skolveckan före examensdagen är det aktiviteter inplanerade, tio-kamp med sju stationer, husdjurens dag, städdag och som avslutning på torsdag sexornas sista kamp och vattenkrig mot lärarna.

Bilden visar att det inte är så enkelt att vara lärare, Lennart Sjölund här vattenbombad i vattenkriget.

Måttsundsskolan är idag en trevlig arbetsplats att jobba på men visst har arbetssituationen förändrats. Den har idag blivit mer krävande där det inte finns någon tid över som det kanske gjorde tidigare. Ekonomiska krav har lett till att samma jobb ska utföras men med mindre personal.

Nisse

Fredlig ockupation

Under hela februari hade jag tre älgar som bosatte sig hos mig alldeles intill huset. Jag har också hört av många grannar att det har varit flera som har haft älgbesök. Här hos mig bodde det en stor älg, troligen en tjur (det är inte så lätt att se på vintern när de har fällt hornen) plus två mindre som antingen var två fruar eller också två fjolårskalvar. De sov oftast bakom huset invid min vedlada. Men ofta låg de en lång stund på dagen, medan de i stället kunde vandra omkring i mörkret på natten. Fast de var alltid vaksamma, även om de låg i snön i flera timmar så lade de aldrig ned huvudet. När snön var djup så såg man bara huvudet som stack upp när de låg, och då och då vred sig öronen och lyssnade av ljud uppifrån skogen eller nerifrån byn. Men fastän de var vaksamma så var de aldrig rädda. De var inte heller aggressiva. Snarast var de helt indifferent och brydde sig inte så mycket om vad man gjorde.

En morgon medan det fortfarande var mörkt så kom jag ut med aska från värmepannan. Jag sparar askan och förvarar den i hinkar i vedladan. (Jag

återför sedan askan till skogen ovanför huset, så blir den ny näring för de växande träden. Så kallat kretslopp). Men de tre älgarna ville inte flytta på sig, utan stod kvar vid öppningen till ladan.

Jag stannade några meter ifrån (man blir lite fundersam när de inte är rädda utan bara står kvar). Jag pratade med dem och bad dem flytta sig en bit, men det gjorde de inte. Det var kallt ute och jag kunde inte stå där och titta på älgar utan jag gick förbi dem och in i ladan och tömde askan. De stod kvar och tittade. Efter en stund gick de sakta och makligt upp mot skogen. Slutsatsen är att älgar inte är intresserade av aska.

Det kan vara Bertils älgar som bilden visar, bilden tagen på Skogsbrynet.

De kunde vara borta någon dag, men återkom träget till tomten runt huset där de tuggade i sig kvistar av rönn och sälg (som tidigare hade varit *mina* kvistar).

Sedan började de ligga i snön framför huset.

Det tyckte uppenbarligen att det var deras tomt. (Fast egentligen var det ett klart fall av ockupation). Jag funderade ett tag på att rusa ut och sätta mig på en av dem och strypa den. (Tänk själva, det hade varit mat för mig i ett helt år!). Men jag fick det aldrig till att bli av.

I stället försökte jag att förhandla med dem, men kom ingen vart. De låg bara kvar och tuggade sakta i sig alla rönnkvistar som var inom räckhåll. Älgar äter mest kvist från sälg och rönn under vintern. De är idisslare, och stöter då och då upp en kvistboll när de vilar sig, och tuggar den en gång till. När idisslandet var klart så brukade de ta fem eller sex ordentliga skopor snö genom att föra underkäken framåt genom snön där de låg och sedan tugga snön i munnen en stund tills den blev vatten, innan de svalde. När jag gick ut och in i huset så låg de någon meter ifrån och tittade på mig

ganska ointresserat. Jag gav upp och accepterade en fredlig samexistens. I och med att de inte var aggressiva (och inte jag heller) så blev samvaron ganska trivsamt.

Någon större skada gjorde de inte heller, förutom att de har tuggat i sig en del av mina nyplanterade syrener som jag har satt i en häck ut mot vägen. Plus min prydnadsrönn som numera är ganska kort.

Ockupationen pågick i en och en halv månad. Men en bit in i mars så försvann de utan att säga tack.

Bertil Öström

Beatrice (Bea) Åman i Måttsund blev Svensk mästare

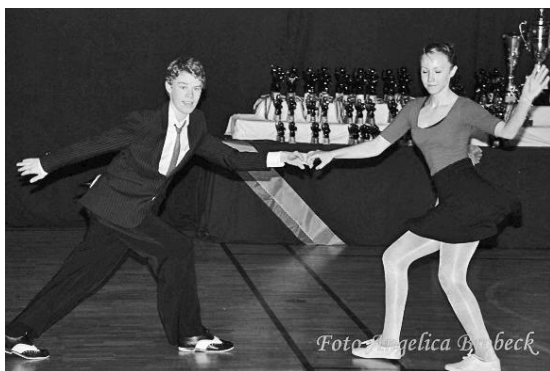
Beatrice Åman, eller Bea som hon för det mesta kallas bland vänner, är en trettonårig Måttsundstjej som bor i Sörsundet med sina föräldrar Helena och Mikael samt syskonen, Ida och David.

Familjen Åman är en dansant familj där alla mer eller mindre är aktiva dansare. Det är tjugo år sedan Helena och Mikael gick en buggkurs, ett intresse som fortfarande håller i sig. Det är ett trevligt sätt att umgås med människor som dessutom ger bra motion.

Intresset för dans finns även hos barnen där främst Bea och David idag är aktiva dansare. Den 14 maj 2010 blev Bea Svensk mästare i lindy hop tillsammans med sin partner Jesper Rönnerbrant från Luleå.

Bea och Jesper kom förra året på femte plats i SM men erfarenheten och bättre förberedelser ledde till att de i år blev Svenska mästare. SM-tävlingen ägde rum i Täby den 14-15 maj, Bea ställde då upp i fyra dansgrenar, bugg, boggie woogie, lindy hop och dubbelbugg.

Det gick mycket bra för Bea i alla grenar trots en mycket tuff konkurrens med många duktiga deltagare. I grenen **lindy hop** gick det allra bäst för Bea och Jesper där de blev de stora vinnarna i klassen.

Bea och Jesper i dansens virvlar

Lindy hop är en swingdans som även kallas Jitterbugg, en dans som har ett gammalt ursprung från USA på 1920- 30- talet.

Hela familjen Åman är intresserad av dans och är aktiva medlemmar i Luleå Bugg och Swing, LBS. Det är en av Norrlands största dansförening med ca 400 medlemmar i alla åldrar där det dansas inom genren, lindy hop, boogie woogie, dubbelbugg och rock'n'roll.

Beatrice är en tjej som har provat på det mesta i sportväg, fotboll, basket, friidrott, motorcross (50 cc), skateboard mm och har lyckats bra med allt som hon "tagit händerna i". Intresset för dans började för henne i sjuårsåldern. Bea går sjunde året på Bergskolan och känner för att vidare studera på naturlinjen när det blir dags att välja väg i sina studier.

Bea tycker att det är roligt att utöva idrott men dansen är roligare. Hon har dansat i sex år och har tidigare varit med i flera lokala tävlingar där hon varit i final. Det är roligt att dansa tycker Bea, många vänner, motionskrävande, många resor och framför allt att träffa många vänner.

I Måttsund är det flera ungdomar som utövar dans.

Det har blivit många pokaler i prissamlingen för Beatrice genom åren vilket är mycket imponerande

Bilden: Betrice visar stolt upp sin pokal- och prissamling

Det är inte var dag en ”måttundare” blir Svensk mästare. Senast det inträffade var när Jörgen Johansson tog IK Örnens första och hittills enda SM-guld i skidorientering, Orsa 1998.

Alla boende i Måttsund blir lika stolta och glada varje gång det inträffar. Ett STORT Grattis till Beatrice från Alla i Måttsund.

Nisse

Lilla och Mellanstora ”Vasaloppet”

Det **Lilla Vasaloppet**: En solig och härlig dag genomfördes lilla Vasaloppet för dagisbarnen. Oj vilka löften vi har i Måttsund. Med nummerlapp på rygg/bröst stakade barnen sig runt spåret livligt påhejade av några generationer anfäder.

Att vinnarinstinkten fanns gick det inte att ta miste på. Så härligt att se dessa rosiga kinder och förväntansfulla blickar. Efter välförtjänat genomfört lopp bjöds barnen på varm choklad.

Ett soligt leende efter genomfört lopp

Det **Mellanstora Vasaloppet**: Måttsundsskolan samlade alla elever till en skidtävling, vädret var givetvis det bästa. För de minsta barnen gällde att åka banan tre varv. Efter varje varv utspisades eleven med något gott i munnen.

Naturligtvis sparades det bästa till sist, en hel kexchokladkaka som utan problem slank ner. Så visst orkade man anstränga sig lite extra då, med tanke på utdelningen.

Som åskådare gläds man åt alla ungdomar som (med visst gruff) gör sitt bästa och passerar mållinjen trötta men nöjda med sin prestation.

Vilken slutspurt, är det manne ”Kalla-effekten”?

Två bilder som togs under dagen

Oh så gott, det har vi förtjänat

Nu måste blodsockerhalten höjas

Birgitta

Gymnastiken i Måttsund

Nu har vi kört gymnastik i två terminer och uppslutningen har varit bra. Gymnastiken bedrivs som en del i IK Örnens verksamhet som bidragit till en lägre hyra för Aktivitetshallen. En avgift på 10 kr har tagits ut vid för att täcka den resterande hyreskostnaden.

Gymnastiken har bedrivits varje onsdag mellan kl. 15:00–16:00. Den riktar sig till både damer och herrar med relativt lugnt tempo, typ ryggymnastik med uppvärmning och stretching. Det har förutom gymnastik varit trevliga träffar. Terminerna har vi avslutat med ett fika.

Gruppen visar de flitigaste deltagarna.

Bernhard avser att fortsätta leda gymnastiken till hösten igen med start den **1 September** och fram till den **15 December**, samma tider som tidigare.

Bernhard Dragseth

Föräldraträffar i Måttsund

Varje måndag förmiddag mellan kl. 10-12 träffas föräldralediga föräldrar i Måttsund. Det är en tradition som funnits sedan många år tillbaka. De uppskattade träffarna är ett ypperligt tillfälle att få komma ut och träffa andra vuxna, byta tankar och ställa frågor, fika, skratta och ha roligt. Barnen får möjlighet att träffa andra barn och vuxna och uppleva nya miljöer vilket är bra för deras utveckling. Träffarna har även bidragit till nya vänskaper och åtskilliga promenader runt byn och närliggande miljö.

Träffarna sker hemma hos föräldrarna som turas om att ta hand om tillfällena. Det bjuds på valfritt ex. kaffe te, smörgåsar, gott pålägg och ibland något fikabröd.

Bilden tagen på måndagsträffen hemma hos Emma Ebenfeldt och Henric Borg där 7 av måttsunds barnen hade måndagsträff

Alla som är föräldralediga, till barn i alla åldrar, och vill komma på träffarna är välkomna. Våren 2010 är det föräldrar, mammor och pappor, till ca 12 barn som träffas. Hur många som kommer varierar från gång till gång och det är valfritt att medverka.

Måttsund är en by som är väldigt positiv för barn. Det finns en fin förskola som arbetar stations- och temainriktat och en mycket omtyckt skola. Skog, ängar och vatten finns i närheten och bjuder på mycket lek. Inte långt i från byn finns Måttsundsbacken och på Måttsundsberget finns elljusspår för den skidsugne. Vinter 2010 arrangerades ”Skidskoj” en gång i veckan. Varje år är det även pimpeltävling, tändning av majbrasa, Måttsundsdagen, pubaftnar och annat roligt.

Teresia Piekkola

Måttsunds-Kul

Redaktionen efterlyser historier och berättelser från Måttsund. Visst är det kul om historierna är roliga men historier kan också vara dråpliga och tankvärda.

Historier och berättelser är en del av kulturen som förloras med tiden om de inte tas till vara. Om du som läsare har en historia, skriv eller berätta den för någon av oss i redaktionen.

Tack Ingrid Vikström och Olle Hermansson för att ni bjuder läsarna på Måttsundshistorier i denna utgåva.

Lovisa-Mina

Vilhelmina Hansson var född 1890 i "Lovis", en av gårdarna på Öbergets sluttning. Hon var nummer två i en syskonskara på elva barn och hade i unga år flyttat till Stockholm. Det hade gått bra för henne där. Hon hade sitt arbete på Manillaskolan, där hörselskadade och döva barn kunde få utbildning. När hon besökte sin hemby var det som en elegant stockholmsdam och man hade svårt att känna igen den enkla bondflicka hon en gång varit.

Tre gubbar från Måttsund företog i början av 1960-talet en semesterresa till sydsverige. De tog också en tripp över till Öland. Där råkade de få se en mycket elegant dam som de tyckte sig känna igen. Alla var överens om att damen var "Lovisa-Mina". Den modigaste gick fram till damen och hennes sällskap och frågade: "Visst är det Lovisa-Mina?" En annan dam i den tillfrågades sällskap svarade avmätt: " Detta är grevinnan Estelle Bernadotte."

Tre snopna gubbar fick vända tillbaka hemåt utan att ha fått kontakt med Vilhelmina. Men som pensionär återvände hon till sina hemtrakter och avled 1986 nära 96 år gammal på Sundsgården i Luleå.

Beställningen

Den äldre mannen ringde till verkstan för att beställa tid för reparation av sin bil. Han fick vid beställningen frågan, ”vad är det för bilmärke?”

Äldre mannen, ”ja... jo... äh”

Verkstadsägaren, ”men nog vet du väl va de är för bilmärke?”

Äldre mannen, ”ja... jo... de är en Ford”

När han kom till verkstaden tittade verkstadsägaren på bilen och sa, ”de här är ingen Ford, det är ju en Mitsubishi”.

”Ja” sa den äldre mannen, ”de kan du säga som inte har löständer”

Nya i byn

Vi är den nya familjen på Myrbacken 15. Vi flyttade in i början av november 2009. Vår familj består av Mats Kero, uppvuxen i Råneå, Caroline Olofsson som kommer från Burträsk i Västerbotten. Våra barn är Ville 5 år, Selma 2 år, och båda går på Måttsunds förskola. Aktiviteter på fjäll och hav gillar vi, men inte långt efter det kommer en grillkväll i gott sällskap.

Folkmängden i Måttsund 2009

Folkmängd vid årets början	785
Födda 2009	9
Döda 2009	3
Inflyttade	55
Utflyttade	58
Folkmängd vid årets slut	788

Födda 2009

2009 02 14	Sundström	Ida Lovisa	Måttsundsronningen 3
2009 03 16	Johansson	Daniel Ellioth	Långbackavägen 6
2009 05 08	Andersson	Tyra Elle	Måttsundsvägen 737
2009 05 18	Bäckström	Wilmer Ebbe	Måttsunds byaväg 320
2009 06 18	Johansson	Engla Alicia	Ollbacken 56
2009 09 05	Önneryd	Jan Marcus	Måttsundsvägen 733
2009 09 20	Isaksson	Karl Viktor	Måttsunds byaväg 219
2009 10 08	Piekkola	TroySebastian	Långbackavägen 34
2009 12 21	Stoltz	Willy Japlin	Knuthägnanvägen 40

Födda på annan ort

2009 03 06	Strömbäck	William Daewon	Sörsundet 81
2009 06 11	Nordström	Jenny Chanette Celine	Kallvikens 29

En grupp bild på barn som föddes i Måttsund 2009, från vänster Celine, Alicia, Tyra, Marcus, Viktor, Ellioth, Wilmer och Ida.

Vid fotograferingen saknades Troy, som flyttat från byn och

William t. v.   Willy t. h.

Döda 2009

2009 04 27	Apelqvist	Sten Axel <u>Erik</u>	f. 1940 04 20
2009 06 24	Johansson	Ernst <u>Martin</u>	f. 1934 03 23
2009 08 29	Karlsson	<u>Anny</u> Cecilia	f. 1922 03 08

Måttunds äldsta 2009 12 31

1920 11 18	Johansson	Nils <u>Börje</u>	Sörsundet 64
1921 04 02	Vallström	<u>Rut</u> Elin	Måttundsvägen 251
1921 11 11	Backman	<u>Marta</u> Margareta	Sundsgårdens äldreboende
1922 02 23	Nilsson	<u>Erik</u> Gustav Roland	Måttunds byaväg 246
1924 05 09	Sundström	Nils <u>Anders</u>	Måttundsronningen 11
1924 06 11	Hjalmarsson	<u>Astrid</u> Maria	Långbackavägen 7 B
1924 09 01	Öström	<u>Saga</u> Alfhild	Rinnelvägen 2
1925 03 18	Oscarsson	<u>Stig</u> Lennart	Måttundsvägen 731
1925 03 18	Andersson	Per <u>Sigvard</u>	Långbrovägen 15
1925 10 15	Dahlberg	<u>Paul</u> Abraham	Kläppvägen 6
1926 03 07	Nilsson	Per <u>Folke</u>	Alviks äldreboende
1926 10 17	Sundström	<u>Dagny</u> Evelina	Måttundsronningen 11
1927 08 26	Sundbom	<u>Rut</u> Gunvor	Måttundsvägen 702
1927 10 19	Nilsson	<u>Inga-Britt</u>	Måttunds byaväg 246
1928 05 25	Larsson	Nils <u>Ingvar</u>	Långbackavägen 29
1928 08 03	Isaksson	<u>Tage</u> Herbert	Måttundsvägen 727
1928 11 20	Lindvall	Bror <u>Uno</u>	Sjötorpsvägen 35
1929 03 29	Larsson	<u>Folke</u> Gerhard	Sörsundet 71
1929 04 11	Edfast	Nils <u>Paul</u>	Skogsbrynet 8
1929 12 30	Öström	Holger <u>Konrad</u>	Rinnelvägen 44

Av dessa har under 2010 följande avlidit:

Börje Johansson död den 7 februari

Rut Sundbom död den 19 mars

ANSLAGSTAVLAN

Våffeljärn att låna

Intresseföreningen förfogar två våffeljärn att kunna användas över öppen eld vid utflykter. De förvaras hos **Birgitta Ahlman** som sköter om utlåningen.

Gymnastikgruppen i Måttsund startar igen till hösten den **1 September** och pågår under höstterminen fram till den 15 december, Aktivitetshallen på onsdagar, klockan 15:00- 16:00. Ledartröjan bärs av **Bernard Dragseth** som tidigare.

Som ett led i Måttsunds Ungdomssatsning

Landsbygdsutvecklaren i Luleå kommun har drivit ett lyckat projekt i Jämtön, med syfte att fånga upp och aktivera ungdomar på hemmaplan. Kommunen vill nu gå vidare och prova konceptet i Måttsund vilket vi alla uppskattar, det ligger ju helt i tiden. **Camilla Hansen** och hennes medhjälpare **Sofia** vill träffa och informera styrelsen den 28 juni.

Webbredaktör efterlyses

Det händer mycket bra saker i Måttsund som Intresseföreningen vill ska speglas på vår webbsida. Nuvarande redaktör **Ritva Rantala** önskar få överlämna sysslan till en ny hungrig förmåga. Om du vill vara med att utveckla Måttsund och är intresserad ”av jobbet” är du välkommen att meddela ditt intresse.

Valborgsfirandet 2010

Efter en kall och en mycket snörik vinter var det inte en enkel uppgift att tända majbrasan. Ett STORT Tack till **Konrad** som skottade fram brasan med traktorn, **Kjell** och **Robert** som lyckades tända den, **Klass 5** som fixade ”festen” och **ICA Sörbyhallen** som återigen sponsrade korven.

Medborgarhuset, goda tider

Året 2009 var ett mycket bra år för Medborgarhuset då antalet uthyrningar slog rekord. Lokalen uthyrdes inte mindre än vid 60 tillfällen. Rekordet gillas av styrelsen som också konstaterat att de jordvärmepumpar som har installerats inneburit en inbesparing av 1000 KWh per månad, detta trots en kall och bister vinter. De ”goda affärerna” innebär fortsatt billig hyra för lokaler till alla boende i Måttsund och byns föreningar.

Måttsundsdagen 2010

Lördagen den 21 augusti – kl. 12:00-15:00

**Platsen är som vanligt vid Skolan och nära
Aktivitetshallen**

”där möts vi och där trivs vi”

Program och innehåll för dagen: Vi uppmuntrar lokala
förmågor - Se affischer och webb som kommer att
annonseras

Välkomna!

Birgitta

Du som är intresserad av tidigare utgåvor av Måttsundar´n, de flesta finns. De kostar 20 kr per styck. Tala med Nisse eller Ingrid.
--